

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ
РЕПУБЛИЧКИ ПЕДАГОШКИ ЗАВОД

Милоша Обилића 39 Бањалука, Тел/факс 051/430-110, 430-100; e-mail: pedagoski.zavod@rpz-rs.org

ИЗВЕШТАЈ СА ГРУПНОГ САВЕТОДАВНО- ИНСТРУКТИВНОГ РАДА

Одржаног од 17. до 30. августа 2021. године

Увод:

Годишњим програмом рада Републичког педагошког завода планиран је групни саветодавно-инструктивни рад за школску 2021/22. годину. Ово је активност коју Републички педагошки завод проводи сваке године у августу пред почетак нове школске године, да би се наставницима скренула пажња на проблеме у протеклој школској години, како их решити и дати им упутства за рад у новој школској години. У оквиру саветовања планирано је одржати предавање везано за неку стручно-педагошку област или тему.

Циљ саветовања:

- Упознати наставнике са новим наставним програмом математике за редовну и додатну наставу за осми разред ОШ
- одржати предавање на стручну тему „Исходи, компетенције и постигнућа“;
- презентовати резултате такмичења из математике у школској 2020/21. години за ученике основних школа и упознати наставнике са нивоима такмичења из математике
- упознати наставнике са савременим приступом настави математике и пружити информације за наредну школску годину.

Организација саветовања

Саветодавно-инструктивни рад за наставнике математике основних школа реализован је према утврђеном плану, током августа 2021. године и то у следећим градовима: Бања Лука, Приједор, Требиње, Источно Ново Сарајево, Зворник, Бијељина и Добој. Саветовање је реализовано на седам места током

седам радних дана, а позвано је 509 наставника математике основних школа Републике Српске подељених у 10 група.

У табелама које следе дати су датуми одржаних саветовања, називи школа и градова у којима су саветовања одржана, време реализације, регије/места из којих су позвани наставници, број позваних наставника, број присутних наставника, проценат присутности по регијама из којих су наставници присуствовали саветовањима и табеле са збирним подацима о присутности наставника по регијама и укупно за Републику Српску .

ПОДАЦИ О САВЕТОВАЊУ НАСТАВНИКА ПО РЕГИЈАМА:

ОСНОВНА ШКОЛА

Бања Лука

Дат.	Школа домаћин	Време	Позвани наставници из	Број позваних наставника	Број присутних наставника	Проце- нат
17.08. 2021.	ЈУ ОШ „Доситеј Обрадови ћ“ Бања Лука	09 ⁰⁰ -10 ³⁰	Основне школе са подручја Града Бања Лука	81	62	76,55%
	ЈУ ОШ „Доситеј Обрадови ћ“ Бања Лука	11 ⁰⁰ -12 ³⁰	Основне школе са регије Бања Лука	100	67	67%
УКУПНО				181	129	71,27%

Приједор

Дат.	Школа домаћин	Време	Позвани наставници из	Број позваних наставника	Број присутних наставника	Проце- нат.
19.08. 2021.	ЈУ ОШ „Бранко Ћопић“ Приједор	09 ⁰⁰ -10 ³⁰	Школе које припадају подручју Града Приједора	29	20	68,97%
		11 ⁰⁰ -12 ³⁰	Н. Град, К. Дубица, Костајница, Крупа на Уни, Оштра Лука	24	20	83,33%

УКУПНО	53	40	75,47%
---------------	-----------	-----------	---------------

Требиње

Дат.	Школа домаћин	Време	Позвани наставници из	Број позваних наставника	Број присутних наставника	Процент.
24.08.2021.	ЈУ ОШ „Вук Караџић“ Требиње	09 ⁰⁰ -11 ⁰⁰	Наставници основних школа из Херцеговачке регије	31	20	64,52%
УКУПНО				31	20	64,52%

Источно Ново Сарајево

Дат.	Школа домаћин	Време	Позвани наставници из	Број позваних наставника	Број присутних наставника	Процент.
25.08.2021.	ЈУ ОШ „Јован Дучић“ Касиндо, Источна Илица	09 ⁰⁰ -11 ⁰⁰	Наставници основних школа Сарајевско-Романијске регије	46	37	80,43%
УКУПНО				46	37	80,43%

Зворник

Дат.	Школа домаћин	Време	Позвани наставници из	Број позваних наставника	Број присутних наставника	Процент.
26.08.2021.	ЈУ ОШ „Петар Кочић“ Козлук, Зворник	09 ⁰⁰ -11 ⁰⁰	Наставници основних школа регије Бинач	46	33	71,74%
УКУПНО				46	33	71,74%

Бијељина

Дат.	Школа домаћин	Време	Позвани наставници из	Број позваних наставника	Број присутних наставника	Процент.
------	---------------	-------	-----------------------	--------------------------	---------------------------	----------

27.08.2021.	ЈУ ОШ „Кнез Иво од Семберије“ Бијељина	09 ⁰⁰ -11 ⁰⁰	Наставници основних школа регије Семберија	57	40	70,18%
УКУПНО				57	40	70,18%

Добој

Дат.	Школа домаћин	Време	Позвани наставници из	Број позваних наставника	Број присутних наставника	Процент.
30.08.2021.	ЈУ ОШ „Доситеј Обрадовић“ Добој	09 ⁰⁰ -10 ³⁰	Основне школе: Добој, Теслић	47	31	65,96%
		11 ⁰⁰ -12 ³⁰	Основне школе: Дервента, Брод, Модрича, Шамац, Пелагићево, Доњи Жабар, Вукосавље, Петрово, Станари	48	36	75%
УКУПНО				95	67	70,53%

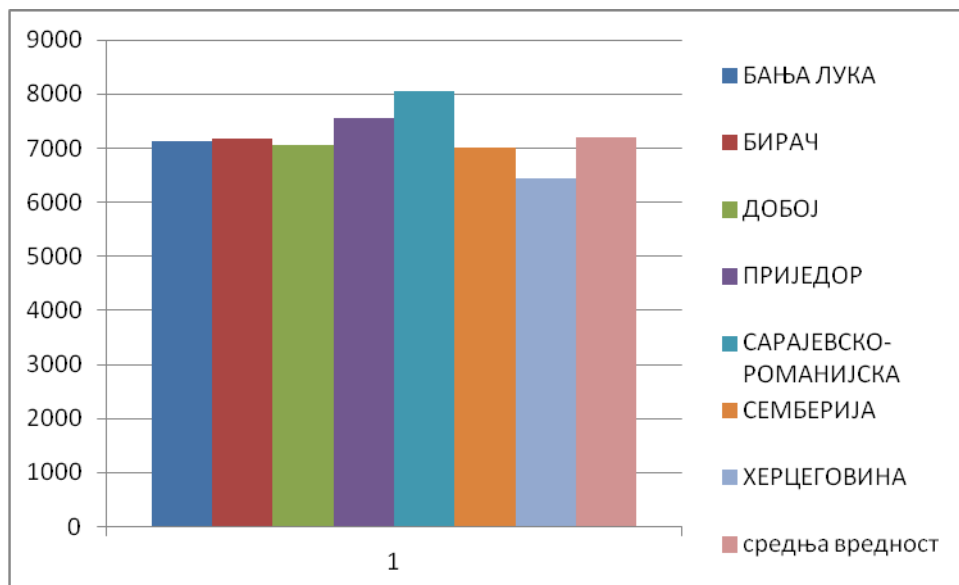
Укупни подаци о присутности наставника ОШ по регијама:

Табеларни приказ присутности наставника ОШ по регијама

Регија	Позвано	Присутно	Процент
БАЊА ЛУКА	181	129	71,27%
БИРАЧ	46	33	71,74%
ДОБОЈ	95	67	70,53%
ПРИЈЕДОР	53	40	75,47%
САРАЈЕВСКО-РОМАНИЈСКА	46	37	80,43%
СЕМБЕРИЈА	57	40	70,18%
ХЕРЦЕГОВИНА	31	20	64,52%

УКУПНО	509	366	71,91%
---------------	------------	------------	---------------

Графички приказ присутности наставника ОШ по регијама

Закључак о присутности наставника:

Саветодавно-инструктивни рад за школску 2021/22. годину је реализован од 17. до 30. августа 2021. године у седам градова током седам радних дана, са укупно 10 група наставника основних школа. Присуствовало је 366 наставника основних школа од позваних 509 или 71,91%. Одзив наставника се не може сматрати задовољавајућим јер саветовању није присуствовало 28,09% наставника основних школа.

Најбоља присутност наставника основних школа је била у Сарајевско-романијској регији 80,43%, а најслабија у регији Херцеговина 64,52%.

Ток саветовања

Инспектор-просветни саветник је упознао присутне наставнике са дневним редом који је усвојен од стране наставника без додатних допуна.

Дневни ред:

1. Реформа образовања
2. Тема „Исходи, компетенције и стандарди постигнућа“;
3. Стручна тема „Математичка такмичења“ и
4. Упутства за наредну школску годину

Ток саветовања:

- 1) Наставници су упознати са иновираним наставним програмима математике за шести, седми и осми разред ОШ. Највише времена посвећено је упознавању наставника са програмом за осми разред који ће бити у настави у школској 2021/22. години, али и разговору о искуствима у реализацији нових програма за шести и седми разред у претходној школској години. Инспектор-просветни саветник је упознао наставнике са активностима Стручног тима за реформу образовања, начину рада и разлозима који су руководили Стручни тим у креирању програма математике за осми разред ОШ у редовној и додатној настави. Извршена је и анализа самог програма, а наставницима је сугерисано да је најважније реализовати исходе учења, а да садржаји рада у програму треба да служе том циљу. Пуна пажња посвећена је и повезаности (корелацији) наставе математике са другим предметима. Инспектор-просветни саветник је указао на чињеницу да настава математике не треба да се изводи само ради математике, већ да наставници увек морају размишљати о томе да настава математике утиче како на знања ученика из других предмета, тако и на неке ситуације са којима се ученици срећу у свакодневном животу. Стога циљ наставника на часовима математике треба да буде да се, реализацијом очекиваних исхода учења, постигне функционално знање код ученика, тј. знање које ће они моћи применити не само приликом учења других предмета у школи, већ и у свакодневним животним ситуацијама. Наставницима је препоручено и да проуче дидактичко-методичка упутства и препоруке које се налазе у програму, а разговарано је и о реализацији писмених задатака и контролних провера, кључу бодовања и усклађености изабраних задатака на писменим проверама са кључем бодовања и могућностима ученика.
- 2) Инспектор-просветни саветник је презентовао тему „Исходи, компетенције и стандарди постигнућа“ која се, својом тематиком, надовезала на прву тачку дневног реда. У оквиру презентације наставници математике су упознати са циљевима и исходима учења, тачније објашњено је да су циљеви учења усмерени на то шта ради наставник, а исходи учења на резултате учења и на примену наученог код ученика. Даље, наставници су упознати са доменима исхода учења и Блумовом таксономијом. У делу презентације везано за компетенције, наставници су упознати са кључним компетенцијама за целоживотно учење, општим међупредметним компетенцијама, општим предметним и специфичним предметним компетенцијама. Затим су упознати и са стандардима постигнућа ученика, нивоима постигнућа (основни, средњи и напредни), као и односом исхода, компетенција и стандарда (остваривањем исхода развијају се компетенције ученика које представљају активну примену наученог, а стандардима меримо оствареност исхода, тј. развијености компетенција).
- 3) Наставници основних школа су упознати са резултатима ученика постигнутим на такмичењима у Републици Српској, резултатима ученика из Републике Српске на математичким олимпијадама БиХ и међународним математичким такмичењима. Након тога инспектор-просветни саветник је, путем презентације, упознао наставнике са нивоима такмичења из математике (школско, општинско, регионално, републичко, ЈМО БиХ и ЈБМО) уз препоруке како припремати ученике за такмичење и на шта обратити пажњу приликом учешћа наставника у комисијама за бодовање.
- 4) Инспектор-просветни саветник и наставници су сагласни да су у претходним тачкама саветовања у великој мери дата упутства за наредну школску годину.

У оквиру ове тачке инспектор-просветни саветник је наставницима изложио и презентацију о савременом приступу настави математике, пре свега о разлици између традиционалне наставе и модерне наставе математике, која подразумева и нову културу математичких задатака (практикује моделирање реалних проблема; тражи различите начине решавања задатака; сврсисходно користи рачунаре за рачунање, приказивање, контролу, експериментисање, истраживање, откривање, стварање претпоставки; практикује представљање начина рада и комуникације; практикује интерпретирање; позива на ширење једностраног погледа на постављени проблем). У оквиру презентације наставницима су понуђени и примери који објашњавају како креирати задатке отвореног типа.

На крају (али и у току саветовања) предвиђено је време за питања присутних. Најчешћа питања наставника била су везана за уџбенике, тачније за неприлагођеност уџбеника са листе одобрених уџбеника и нових наставних програма за шести, седми и осми разред. Инспектор-просветни саветник је упознао наставнике са чињеницом да су написани нови уџбеник и збирка задатака за шести разред који у потпуности прате програм шестог разреда, да су прошли рецензију и да су инспектори-просветни саветници дали стручно мишљење о њима, али да још увек није извесно да ли ће бити примењени у настави од ове школске године. С обзиром да је проблем неусклађености постојећих уџбеника за новим наставним програмима очигледан, разговарано је о начинима како да се тај проблем превазиђе док се не напишу нови уџбеници који ће у потпуности пратити нове наставне програме математике.

На питање везано за допунску и додатну наставу инспектор-просветни саветник је одговорио да је неопходно организовати додатну наставу уколико има заинтересованих ученика за тај вид наставе (макар то био и само један ученик), али да ученике не треба присиљавати да долазе на додатну наставу ако их тај вид наставе не интересује. Препоручено је наставницима да прате програме додатне наставе који су објављени уз програме редовне наставе, али и да тај програм могу прилагођавати сходно интересовањима самих ученика. Допунску наставу је неопходно организовати за ученике који не могу савладати исходе учења током редовне наставе, а сам програм рада допунске наставе треба прилагођавати потребама ученика који је похађају.

Током саветовања наставници су евидентирали своје присуство, а на крају су им подељени сертификати као потврда учешћа на саветовању.

Закључак

Саветовање је, након једне године паузе због епидемиолошке ситуације, према речима наставника, било јако корисно и занимљиво. Директори школа домаћина овогодишњег саветовања за наставнике математике су одлично организовали, припремили потребна средства за несметано одржавање саветовања и пружили подршку и сарадњу у остваривању саветовања скоро у свим школама у којим је одржано саветовање, изузев у ЈУ ОШ „Јован Дучић“ Касиндо, Источна Илиџа. Наиме, у 8,25 часова, када је инспектор-просветни саветник дошао у ту школу, није било присутно ни једно лице, од директора до помоћних радника. Саветовању иначе није присуствовао нити један од двоје позваних наставника математике из те школе, па се поставља питање да ли су уопште у школи знали да су домаћини саветовања и да ли су обавестили своје наставнике да ће

саветовања бити. Тек око 8,45 часова појавили су се помоћни радници, када су у школи већ били присутни скоро сви наставници математике. Тек тада је, а и након телефонског разговора који је инспектор-просветни саветник обавио са директорком школе, обезбеђена просторија у којој ће се обавити саветовање и лаптоп са пројектором, али, с обзиром на тренутну импровизацију, без могућности прикључења лаптопа и пројектора. И поред тих тешкоћа, саветовање је успешно одржано, а присутни наставници су, без обзира на околности, изразили задовољство добијеним информацијама и изјаснили се да је саветовање било корисно и сврсисходно. Занимљиво је да је управо на тој регији (Сарајевско-романијска) забележена највећа присутност, једина преко 80%.

Наставници су навели да им је велики проблем у реализацији наставе неусклађеност постојећих уџбеника са новим наставним програмима за шести,седми и осми разред. У дискусији поводом тог питања закључено је да се тај проблем, до издавања нових уџбеника који ће пратити нове програме, реши тако што ће наставници користити за припрему часова и друге уџбенике и интернет, а као олакшавајућа околност наведено је да су наставници у претходном периоду, због епидемиолошке ситуације, развили начине комуникације са ученицима путем апликација Teams или Гугл-учионице, па се и тим путем може ученицима презентовати наставни садржај који је у програму, а нема га у уџбенику. Било је говора и о математичким такмичењима и усклађености задатака који се бирају за такмичења са редовном наставом. Закључено је да до нивоа републичког такмичења та усклађеност постоји, а то је ниво до ког је организација такмичења у ингеренцији РПЗ-а. Замерке наставника су највише везане за Математичку олимпијаду БиХ, а пре свега се односе на превише строг критеријум оцењивања ученичких радова од стране комисија за бодовање.

Саветовање је одржано у седам градова током седам радних дана за 10 група наставника. У свим групама инспектор-просветни саветник је у разговору са наставницима на крају саветовања добио повратну информацију да је саветовање за наставнике било изузетно корисно и занимљиво. Сви су изразили задовољство што се, након паузе због епидемиолошке ситуације, саветовање поново организује на начин како се увек и радило, јер су на тај начин дошли непосредним контактом до одговора на многе недоумице које су имали у остваривању наставног програма и раду са ученицима.

Добој,

08.09.2021. године

Инспектор – просвјетни савјетник за предметну
наставу за наставно подручје природне науке (математика, физика, географија,
биологија и хемија)

Одјељење за предшколско и основно васпитање и образовање

Горан Јанковић